

Nr 31.

Ankom till riksdagens kansli den 25 april 1919 kl. $\frac{1}{2}$ 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående upphävande av vissa bestämmelser i legostadgan.

Närvarande: herrar Dahl, Ernst Lindblad, Jacob Larsson, Alfred Petré,^{*} Frändén,^{*} Kaijser,^{*} Lindström, J. B. Johansson, Magnusson i Kalmar, Strömberg, Kant, Andersson i Fiskebäckskil, Johansson i Vittinge, Svensson i Kompersmåla och Ödström.

^{*} Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Genom en den 18 mars 1919 dagtecknad proposition, nr 319, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagda utdrag av i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

L a g

angående upphävande av vissa bestämmelser i legostadgan.

Härigenom förordnas som följer:

Vad 6, 9, 45 och 52 §§ i legostadgan för husbönder och tjänstehjon den 23 november 1833 innehålla därom, att tjänstehjon genom polis-

myndighets försorg entledigas från tjänsten eller hämtas och däri inställes, så ock samma stadgas föreskrifter i vad de bestämma särskilda bötesstraff eller förverkande av lönen eller viss del därav skola upphöra att gälla.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1919.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för ifrågavarande förslag, får utskottet, i den mån ej redogörelse därför här nedan lämnas, hänvisa till propositionen.

Förevarande proposition är föranledd av en riksdagens skrivelse den 11 maj 1918, nr 200, däri riksdagen hemställde, att Kungl. Maj:t täcktes verkställa utredning, avseende den nuvarande legostadgans avskaffande och ersättande med en efter tidsförhållandena anpassad avtalsform, samt för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kunde föranleda. I skrivelsen framhölls bland annat, att gällande legostadga vore i många avseenden föråldrad och innehölle talrika bestämmelser av olämplig och för tjänarna kränkande beskaffenhet.

*Kungl.
Maj:ts pro-
position.*

Vid anmälade av berörda skrivelse i statsrådet anförde föredragande departementschefen, att frågan om en moderniserad lagstiftning såsom ersättning för legostadgan vore synnerligen omfattande och invecklad, och att jordbruksarbetarnas avtalsfråga icke syntes kunna lösas anorledes än i sammanhang med en kommande ny utredning av arbets- och avtalsförhållandena inom industrien. Enligt departementschefens uppfattning kunde och borde dock en provisorisk lagstiftning med ändamål att undanröja de mest i ögonen fallande orättvisorna i legostadgans bestämmelser ske utan avbidan på utredning om de positiva lagstiftningsuppgifter, som erbjöde sig vid legostadgans fullständiga upphävande. I överensstämmelse härmed föreslog departementschefen framläggande av proposition i nu förevarande ämne. Enligt vad i propositionen uttryckligen förklaras, åsyftar densamma icke annat än en tillfällighetsåtgärd, föranledd av hänsyn till den avsevärda tidslängd, som kunde väntas förflyta, innan lagstiftningsfrågan i dess helhet vore mogen för en definitiv lösning, och avsedd att upphäva de föreskrifter i legostadgan, vilka vore hårda och orimliga för tjänarna.

De bestämmelser, vilkas upphävande föreslås, äro de som innehålla, att tjänstehjon genom polismyndighets försorg entledigas från tjänsten

eller hämtas och däri inställes, ävensom föreskrifterna om särskilda bötesstraff eller förverkande av lönen eller viss del därav.

Utskottet.

Utskottet har väl icke ansett sig böra framställa invändningar mot en utbrytning även av en så begränsad del av förevarande lagstiftningsområde, som Kungl. Maj:ts förslag omfattar. Utskottet vill emellertid därvid framhålla, att i legostadgan innehållas jämväl andra stadganden, vilkas utslutande synes ur ovan anförda synpunkter vara lika påkallat som upphävandet av nu förevarande bestämmelser. Tillika anser sig utskottet böra uttala sin förvissning därom att de partiella förbättringar, som förevarande förslag innebär, icke skola verka fördröjande på arbetet på den nya fullständiga lagstiftningen i ämnet.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet, då granskningen av de särskilda bestämmelserna i förslaget icke givit anledning till anmärkning, hemställa,

att förevarande proposition måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 25 april 1919.

På andra lagutskottets vägnar:

ADOLF DAHL.
